

Ludwik Referowski, Mieczysław Ronkowski
Politechnika Gdańska, Gdańsk

PROFESOR JERZY JACZEWSKI

PROFESSOR JERZY JACZEWSKI

Streszczenie: Profesor J. Jaczewski zasłużony pracownik Wydziału Elektrycznego Politechniki Gdańskiej, był wybitnym znawcą w dziedzinie energoelektroniki i automatyki napędu. Autor podręczników i artykułów naukowych. Znakomity dydaktyk i wychowawca młodzieży akademickiej, promotor i recenzent kilkudziesięciu prac dyplomowych, rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz wniosków o tytuły profesora. Prowadził wykłady w Politechnice Gdańskiej, a także na uniwersytetach technicznych we Francji i Zairze. Kierownik Zakładu Automatyki Napędu, Zakładu Elektrotechniki Przemysłowej w Instytucie Elektrotechniki Morskiej i Przemysłowej Politechniki Gdańskiej. Członek Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Polskiego Komitetu Pomiarów i Automatyki, Sekcji Energoelektroniki i Napędu Elektrycznego Komitetu Elektrotechniki PAN. Korespondent zagraniczny Académie des Sciences w Tuluzie. Przewodniczący Oddziału Gdańskiego PTETiS i jego członek honorowy. Inicjator współpracy Wydziału Elektrycznego z ośrodkami naukowymi w Grenoble, Tuluzie, Lozannie i Rostocku. Ekspert UNESCO w misji do Uniwersytetu Narodowego w Zairze. Profesor Jerzy Jaczewski zmarł 25 grudnia 2000 roku.

Abstract: Professor J. Jaczewski, meritorious employee of the Gdansk University of Technology, was an outstanding expert in power electronics and control drive engineering. An author of university textbooks and scientific articles. An outstanding lecturer and academic teacher, supervisor and reviewer of a few dozen of master, Ph.D. and habilitation theses as well as applications for the title of professor. Apart from the Gdansk University of Technology, he was a lecturer at the technology universities in France and Zaire. He was the head of the research units: Control of Electric Drives and Industrial Electrical Engineering of the Gdańsk University of Technology. He was a member of the Gdańsk Scientific Society, Polish Society of Measurements and Control Engineering, Division of Power Electronics and Electrical Drives of the Electrical Engineering Committee of the Polish Academy of Science. He was also a foreign correspondent of the Académie des Sciences at Toulouse. Professor J. Jaczewski was the president of the Gdańsk Section of the Polish Society for Theoretical and Applied Electrical Engineering, and also an honorary member of this Society. He was an initiator of the cooperation between the Faculty of Electrical Engineering at the Gdansk University of Technology and the science and research centres in Grenoble, Toulouse, Lausanne, and Rostock. Professor J. Jaczewski was a UNESCO expert in the mission at the National University in Zaire. Professor Jerzy Jaczewski died in Gdańsk on 25th December 2000.

Słowa kluczowe: Jerzy Jaczewski, elektrotechnika przemysłowa, energoelektronika, maszyny elektryczne, automatyka napędu elektrycznego.

Keywords: Jerzy Jaczewski, industrial electrical engineering, power electronics, electrical machines, control of electrical drives.

1. Młodzińcze lata

Jerzy Jaczewski urodził się 15 stycznia 1918 roku w Warszawie. Ojciec Jan i matka Maria z domu Wielogórska byli pracownikami umysłowymi. W latach 1927 – 1935 uczęszczał do Państwowego Gimnazjum i Liceum im. Adama Mickiewicza w Warszawie, w którym otrzymał świadectwo dojrzałości w czerwcu 1935 r. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej, uzyskując w czerwcu 1939 r. świadectwo półdyplomu.

W czasie II wojny światowej przebywał w Warszawie, pracując jako technik elektryk

w zakładach S. Czarnecki i Spółka od maja 1939 do kwietnia 1942, a następnie aż do wybuchu powstania w Fabryce Kabli w Ożarowie.

Jako członek Związku Harcerstwa Polskiego w stopniu harcmistrza z pseudonimem Wilk brał czynny udział w ruchu oporu, między innymi, jako kierownik Służby Wywiadu i Informacji Szarych Szeregów.

W okresie wojennym ukończył tajną podchorążówkę. Brał czynny udział w powstaniu Warszawskim i uzyskał stopień podporucznika.

W kwietniu 1945 roku przybył do Gdańska jako technik drogowy w grupie operacyjnej Zarządu Miejskiego z wiceprezydentem Władysławem

Czernym i w charakterze technika podjął pracę w Biurze Odbudowy Portów w Gdańsku.

Od września 1945 r. kontynuował przerwane studia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej, a od kwietnia 1946 r. na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej. Po zdaniu egzaminu dyplomowego uzyskał stopień magistra inżyniera elektryka w dniu 19 stycznia 1948 r.

Jeszcze będąc studentem założył rodzinę, w której Anna Zofia z domu Brońska urodziła syna Michała i córkę Martę.

Profesor Jerzy Jaczewski

Mgr inż. Jerzy Jaczewski

2. Początek kariery zawodowej

Jerzy Jaczewski jeszcze jako student rozpoczął w maju 1946 pracę w Politechnice Gdańskiej w charakterze młodszego asystenta w Katedrze Fizyki prof. Ignacego Adamczewskiego. Na-

stępnie od września 1946 do października 1948 był zatrudniony w Katedrze Miernictwa Elektrycznego i Pomiaru Maszyn kierowanej przez prof. Stanisława Trzetrzewińskiego.

W latach 1948 – 1950 mgr inż. Jerzy Jaczewski pracował zawodowo jako inżynier elektryk kolejno w Referacie Budownictwa „Społem”, Polskich Zakładach Zbożowych i w Centralnym Biurze Konstrukcji Okrętowych nr 1, z którym był związany zawodowo przez wiele lat jako starszy konstruktor i doradca w dziedzinie napędów elektrycznych.

Od maja 1950 do września 1951 pracował jako projektant w Zakładzie Elektroenergetyki PG kierowanym przez prof. Kazimierza Kopeczkiego. Zainteresowania inżyniera Jaczewskiego dziedziną maszyn elektrycznych i ich wykorzystaniem w napędach elektrycznych skłoniły go we wrześniu 1950 r. do podjęcia pracy w charakterze starszego asystenta w Katedrze Maszyn Elektrycznych i Napędów Elektrycznych kierowanej przez prof. Stanisława Kaniewskiego. Tym zainteresowaniom pozostanie wierny do końca swego życia, pracując kolejno na stanowisku adiunkta (1959), starszego wykładowcy (1962), docenta (1968), „profesora nadzwyczajnego (1976) i profesora zwyczajnego (1988)”.

3. Działalność badawcza i dydaktyczna

Pierwsze lata pracy w Katedrze Maszyn Elektrycznych i Napędów Elektrycznych związane były z zagadnieniami projektowania maszyn elektrycznych. Asystent Jerzy Jaczewski prowadził wykłady i ćwiczenia na studium dziennym i wieczorowym Wydziału Elektrycznego. W trakcie zajęć ćwiczeniowych preferował indywidualną pracę studentów, zwykle bowiem to asystent rozwiązywał zadania. Podejście takie stanowiło novum w tym okresie.

W roku 1952 została powołana na Wydziale Elektrycznym Katedra Napędu i Trakcji Elektrycznej. W Katedrze tej znalazł teraz miejsce pracy asystent Jerzy Jaczewski, interesujący się zagadnieniami napędu elektrycznego.

Od roku 1953, oprócz wykładów z Zasad Napędu Elektrycznego i Elektroniki Stosowanej na Wydziale Elektrycznym, Jerzy Jaczewski prowadził również wykłady z Elektrotechniki Obrabiarek, Napędu Elektrycznego Obrabiarek, oraz Napędu i Instalacji Dźwigów na Wydziale Mechanicznym. Jego wykłady cieszyły się dużym zainteresowaniem i prowadzone były wzorowo.

W roku 1956 została wydana książka „Silniki indukcyjne asynchroniczne”. Jej współautorem oprócz S. Kaniewskiego, S. Roszczyka Z. Manitususa jest również Jerzy Jaczewski. W miarę upływu czasu jego zainteresowania coraz bardziej kierowały się w stronę napędów elektrycznych. Głównym kierunkiem jego zainteresowania było wykorzystanie sterowania elektronicznego maszyn i napędów w technice lampowej. W dalszych latach jego kariery, na skutek postępu technicznego, przerodzi się ono w technikę półprzewodnikową i cyfrową.

Dbając o rozwój młodszych kolegów wyodrębnił w Katedrze Napędu i Trakcji Elektrycznej grupę zainteresowaną napędem elektrycznym. Umożliwiło to powołanie w Katedrze w styczniu 1959 r. Zakładu Automatyki Napędu. Kierownictwo tego Zakładu powierzono Jerzemu Jaczewskiemu, którego zatrudniono na etacie adiunkta jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora nauk technicznych.

Realizację pracy doktorskiej umożliwiło mu 8-miesięczne stypendium rządu francuskiego na przełomie roku 1960/61 w Institut National Polytechnique de Toulouse i École Nationale Supérieure d'Ingénieurs Électriciens w Grenoble. Na maszynach cyfrowych tych ośrodków wykonał obliczenia numeryczne, a w laboratoriach wykonał niezbędne pomiary w ramach niezbędne do realizacji rozprawy doktorskiej „Dynamika silnika bocznikowego o sterowaniu tyratronowym”. Obrona pracy odbyła się na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej. W dniu 9 lutego 1963 r. Rada Wydziału Elektrycznego nadała mu stopień doktora nauk technicznych.

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk technicznych pełen energii Jerzy Jaczewski myśli o przyszłym rozwoju swoim i młodszych kolegów. Główny nacisk w kierowanym przez niego Zakładzie Automatyki Napędu, od roku 1968 na etacie docenta, był położony na rozwój nowych rozwiązań w dziedzinie sterowania elektronicznego maszyn i napędów. Dobra znajomość języka francuskiego, niemieckiego, angielskiego i rosyjskiego umożliwiła mu śledzenie światowego postępu w dziedzinie półprzewodników i układów cyfrowych. W okresie 1959 - 1969 przygotował i uruchomił laboratoria: Automatyki Napędu, Podstaw Elektroniki, oraz Teorii Automatów Cyfrowych i Układów Automatyki. Wyposażył je w nowoczesną aparaturę. Zorganizował bibliotekę liczącą ponad 1800 woluminów, a ponadto zapewnił prenu-

meratę 34 czasopism polskich i zagranicznych (CSRS, Jugosławia, NRD Rumunia, ZSRR).

Zespół docenta Jaczewskiego zajmował się projektami układów zdalnego sterowania obiektów przemysłowych i automatyzacją procesów produkcyjnych i jednostek pływających, opracowaniem modeli i prototypów urządzeń.

W latach 1959 - 1962 był zatrudniony na ½ etatu jako doradca d/s Napędu Elektrycznego i Automatyki w Centralnym Biurze Konstrukcji Okrętowych w Gdańsku.

Prowadził wykłady z Napędu Elektrycznego i Napędu Przemysłowego, Automatyki Napędu, Podstaw Elektroniki, Teorii Automatów Cyfrowych i Układów Automatyki.

Kierował wieloma pracami dyplomowymi. Był opiekunem specjalności Przetwarzanie i Użytkowanie Energii Elektrycznej.

W latach 1985/86 zainicjował utworzenie studium podyplomowego Mikroprocesory w Energoelektronice i Napędzie Elektrycznym.

4. Współpraca z zagranicą

Na przełomie roku 1960/61, mgr inż. Jerzy Jaczewski w ramach stypendium Rządu Francuskiego przebywał w ośrodkach politechnicznych w Grenoble i Tuluzie. Nawiązane przez niego znajomości zaowocowały świetnie rozwijającą się współpracą naukową i bliskimi kontaktami towarzyskimi. Przetrwały one do dnia dzisiejszego, umożliwiając otrzymywanie stypendiów, realizację staży i misji, w tym wielu misji w charakterze visiting professor. W latach 60. i 70. minionego stulecia, oprócz współpracy naukowej, kwitła wymiana 10-osobowych grup studenckich i dwóch nauczycieli akademickich w ramach 4-tygodniowych praktyk wakacyjnych w Polsce i Francji.

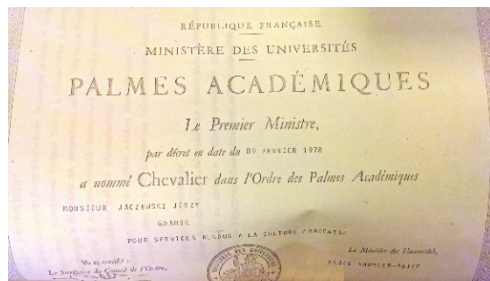
Za wybitny wkład w dziedzinie rozwoju współpracy naukowej z francuskimi ośrodkami naukowymi profesor Jaczewski w roku 1978 został uhonorowany francuskim odznaczeniem l'Ordre des Palmes Académiques w stopniu Chevaliere.

Dalszym etapem współpracy Profesora Jaczewskiego było nawiązanie bliskiej współpracy z École Polytechnique Fédérale w Lozannie i École National Supérieure d'Électricité et de Mécanique w Nancy w dziedzinie silników skokowych.

Profesor Jerzy Jaczewski był również inicjatorem współpracy naukowej Wydziału Elektrycznego PG z niemieckimi ośrodkami naukowymi

w Rostocku (NRD) i w Karlsruhe (prof. Meyer) jak również z ośrodkami węgierskimi (Budapeszt).

Otrzymał również dyplomy honorowe Uczelni zagranicznych.

Dyplom i order Palm Akademickich

Po wejściu Polski do Unii Europejskiej kontynuacja wymiany studentów odbywa się w ramach programu ERASMUS i ERASMUS+. Uczestnicy tych programów otrzymują dyplomy uczelni francuskich (Grenoble i Tuluz) i Politechniki Gdańskiej. Obecnie nadawane są nawet podwójne doktoraty uczelni gdańskiej i francuskich (Grenoble i Tuluz).

5. Prace organizacyjne

Jako prodziekan Wydziału Elektrycznego PG w latach 1971 – 1973 zajmował się sprawami studenckimi i rozwojem specjalności Wydziału. Na tym stanowisku wykazał się dużą inicjatywą organizacyjną i dydaktyczną.

W latach 1976 -1978 profesor Jerzy Jacewski był przewodniczącym Komisji ds. Rozwoju Kadry Nauczycieli Akademickich i członkiem Senatu PG. W kolejnych latach 1982-1984 był Przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnej.

W Polskim Komitecie Pomiarów i Automatyki pełnił funkcję sekretarza Oddziału Gdańskiego.

W okresie funkcjonowania w Politechnice Gdańskiej struktury instytutowej pełnił funkcję kierownika Zespołu Naukowego Energoelektroniki oraz Przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Elektrotechniki Morskiej i Przemysłowej.

Profesor Jerzy Jacewski był redaktorem Zeszytów Naukowych Politechniki Gdańskiej –

seria Elektryka, korespondentem zagranicznym Academie des Sciences, Inscriptions et Belles-Lettres de Toulouse (Francja). Był również członkiem Sekcji Energoelektroniki i Napędu Elektrycznego Komitetu Elektrotechniki PAN.

W roku 1972 docent Jerzy Jacewski zostaje powołany na eksperta UNESCO i UNIDO. Rok później jako ekspert UNESCO zostaje delegowany do Kinszasy w Zairze (09.1973 – 08.1974). Celem Jego misji było przygotowanie wykładów, opracowanie skryptów w języku francuskim i rozwinięcie bazy laboratoryjnej w zakresie elektrotechniki na Uniwersytecie Narodowym Zairu w Kinszasie (Université National de Zair, Institut du Bâtiment et Travaux Public).

6. Prace społeczne

W latach szkolnych Jerzy Jacewski działał aktywnie w Związku Harcerstwa Polskiego, a w latach wojennych jako harcemistrz w ruchu oporu w Szarych Szeregach. Brał także udział w powstaniu warszawskim.

Był aktywnym członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego. Pełnił funkcję przewodniczącego Rady Zakładowej Związku. Był również członkiem Zarządu Sekcji Pracowników Szkół Wyższych i Instytucji Naukowych przy Zarządzie Głównym ZNP w Warszawie. Został odznaczony Złotą Odznaką ZNP.

W roku 1970 wstąpił do Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Przez szereg lat był członkiem Zarządu Koła przy Politechnice Gdańskiej.

Udzielał się również w pracach Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. Był dwukrotnie przewodniczącym Oddziału Gdańskiego w kadencji 1964 – 1966 i 1966 – 1968. Za swoją pracę został wyróżniony członkostwem Honorowym PTETiSu nr 47 przyznanym w roku 1992.

Profesor Jerzy Jacewski był również członkiem Gdańskiego Towarzystwa Naukowego.

7. Wychowankowie

Profesor Jerzy Jaczewski dbał o rozwój młodej kadry naukowej. Dobierał nowych pracowników spośród uzdolnionych absolwentów Wydziału Elektrycznego i Wydziału Elektroniki. Zachęcał ich do studiowania literatury światowej i przekazywał im swoją bogatą wiedzę i doświadczenie. Wypromował 13 doktorów, z których 4 uzyskało stopień doktora habilitowanego i tytuł profesora. Są to profesorowie doktorzy habilitowani: Piotr Chrzan, Janusz Nieznański, Romuald Szczęsny, Marian Żenkiewicz.

Jednym z prorektorów Wyższej Szkoły Morskiej w Gdyni był wychowanek Profesora doc. dr inż. Zygmunt Bendyk.

Profesor Jerzy Jaczewski był również recenzentem licznych rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz wniosków o tytuły profesora.

8. Odznaczenia i wyróżnienia

Za wyróżniająca się działalność dydaktyczną i naukową w kraju i zagranicą profesor Jerzy Jaczewski został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, L'Order des Palmes Académiques (Chevalier).

Za działalność w ruchu oporu w okresie wojennym przyznano mu Medal Zwycięstwa i Wolności oraz Krzyż Partyzancki.

Wyróżniono go również Medalem 10-lecia Polski Ludowej, 1000-lecia Państwa Polskiego, Odznaką ZNP i Odznaką Zasłużony Ziemi Gdańskiej.

Za działalność w dziedzinie naukowej i dydaktycznej profesor Jerzy Jaczewski był wyróżniony indywidualną nagrodą Ministra III i I stopnia oraz wieloma nagrodami Rektora PG.

9. Ostatnie lata

Profesor nabywa prawa emerytalne z dniem 30 września 1988 r. Był jeszcze zatrudniony na ½ etatu profesora podczas trzech kolejnych lat akademickich. Do końca dni swojego życia utrzymywał kontakt ze swoim pracownikami i Wydziałem, udzielając fachowych rad oraz wyrażając opinię na różne tematy.

Zmarł 25 grudnia 2000 r. Został pochowany na cmentarzu Łostowickim w Gdańsku. W pogrzebie uczestniczyło wielu kolegów i wychowanków. Zachowują w pamięci Profesora jako patriotę propagującego otwartość na Europę i Człowieka, który swoją postawą dawał przykład prawdziwego naukowca. Symbolizował

wartości bliskie środowisku akademickiemu: dążenie do prawdy, pracowitość, tolerancję i uczciwość.

10. Wykaz doktorantów

1. Andrzej Opolski, Sterowanie tyrystorów niezależnego falowania stosowanego w napędzie elektrycznym, 1970 r.
2. Cezary Wieczorek, Synteza sterowania dla procesu cumowania statku, 1975 r.
3. Leon Golusiński, Analiza porównawcza tyrystorowych przerywaczy prądu stałego w zastosowaniu do układów napędowych, 1975 r.
4. Romuald Szczęsny, Wybrane problemy modelowania cyfrowych układów energoelektronicznych, 1977 r.
5. Andrzej Gil, Analiza porównawcza wybranych układów stabilizacji prędkości kątowej silnika indukcyjnego sterowanego częstotliwościowo, 1977 r.
6. Marian Żenkiewicz, Wybrane zagadnienia syntezy trójwartościowych układów logicznych, 1979 r.
7. Paweł Gruszczyński, Symulacja napędu przekształtnikowego statku – model maszyny synchronicznej, 1982 r.
8. Tadeusz Piotrowski, Model diagnostyczny okrętowego systemu elektroenergetycznego prądu przemiennego, 1982 r.
9. Andrzej Haras, Wybrane problemy wyznaczania wrażliwości parametrycznej układów tyrystorowych, 1986 r.
10. Jan Kruszewski, Regulator optymalny generatora synchronicznego, 1988 r.
11. Piotr J. Chrzan, Sterowanie adaptacyjne w napędzie elektrycznym z silnikiem asynchronicznym klatkowym, 1988 r.
12. Bernard Rulaff, Analiza układu stabilizacji prędkości silnika prądu stałego z pętlą fazową (PLL), 1988 r.
13. Janusz Nieznański, Przetwarzanie cyfrowo-częstotliwościowe dla zastosowań przemysłowych, 1990 r.

11. Publikacje

Książki:

1. S. Kaniewski, S. Roszczyk, J. Jaczewski, Z. Manitius, Silniki indukcyjne asynchroniczne, PWN 1956.
2. J. Jaczewski, Układy logiczne do zastosowań przemysłowych, PWN, 1970.

3. J. Jaczewski, Elektronika przemysłowa, t. 1 (1965, 1968), t. 2 (1971, 1973), Wyd. Politechniki Gdańskiej.
 4. J. Jaczewski, Logical Systems for Industrial Applications, PWN - Elsevier, 1978.
 5. J. Jaczewski, Podstawy teoretyczne analizy i syntezy: Układy logiczne i teoria automatów Cz.1, Wyd. Politechniki Gdańskiej, 1978.
 6. J. Jaczewski, A. Opolski, J. Stolz, Podstawy elektroniki i energoelektroniki, WNT 1981.
 7. Rozdział 7 – Elektronika, Poradnik inżyniera elektryka (współautor) WNT, 1994.
 8. Rozdział 10 – Energoelektronika, Poradnik inżyniera elektryka (współautor), WNT, 1995
- Tłumaczenia:
1. J. E. Gibson, F. B. Tuteur, Człony układów regulacji, WNT, 1961.
 2. W. E. Ahrendt, C. J. Savant, Serwomechanizmy w ujęciu praktycznym, WNT, 1964 (wspólnie z S. Ilką).
 3. J. E. Gibson, Nieliniowe układy sterowania automatycznego, WNT, 1968.
 4. P. Naslin, Zasady działania cyfrowych maszyn matematycznych, WNT, 1969.
 5. R. Pallu de la Barrière, Matematyczne podstawy teorii sterowania automatycznego, PWN, 1972.
- Publikacje krajowe
1. J. Jaczewski, Czy budować w Polsce obrabiarki kopiujące, Przegląd Techniczny, 4, 1956.
 2. J. Jaczewski, Obciążalność silników przy regulacji prędkości obrotowej, Wiadomości Elektrotechniczne, 2, 1957.
 3. J. Jaczewski, Zdalne sterowanie napędów o pracy przerywanej ze szczególnym uwzględnieniem układów nadążnych, Archiwum Automatyki i Telemekhaniki, 4, 1958.
 4. J. Jaczewski, Recenzja książki Wł. Pełczewskiego, Wzmacniacze elektromaszynowe, wyd. 2, Przegląd Elektrotechniczny, 1, 1960.
 5. J. Jaczewski, Nowa metoda doboru mocy znamionowej silnika elektrycznego żurawia pokładowego, Biuletyn Techniczny CBKO, 8, 1960.
 6. J. Jaczewski, Szybki rozwój prądu zmiennego na statkach, Budownictwo Okrętowe, 8, 1960.
 7. J. Jaczewski, Półprzewodnikowa dioda sterowana (tranzystor – tyratron), Wiadomości Elektrotechniczne, 10, 1960.
 8. J. Jaczewski, Dioda sterowana, Biuletyn Techniczny CBKO, 1, 11, 1960.
 9. J. Jaczewski, M. Żenkiewicz, Algebraiczna metoda syntezy trójwartościowych układów logicznych, Arch. Aut. i Telemekh, XXVI, 1981.
 10. L. Golusiński, J. Jaczewski, Układ sterujący o regulacji częstotliwości i współczynnika wypełniania impulsów, Przegląd Elektrotechniczny, 11/12, 1983.
 11. P. Chrzan, J. Jaczewski, Adaptacyjny regulator prądu w układzie napędowym z silnikiem klatkowym, IX Kraj. Konf. Autom., tom 2, Łódź, 1985.
 12. J. Jaczewski, A. Opolski, A. Haras, B. Rulaff, Mikroprocesorowe sterowanie napędów elektrycznych anteny śledzącej, Elektronizacja, 1985, nr 5-6. b
- Publikacje za granicą
1. J. Jaczewski, Darstellung der Steuerabläufe mit Grafset und Implementierung. 4 Symposium Maritime Elektronik, tom Energieelektronik, Rostock (NRD), 1983.
 2. W. Chotkowski, J. Jaczewski, A. Opolski, Digital Control of Tracking Antenna, 4 Symposium Maritime Elektronik, tom Energieelektronik, Rostock (NRD), 1983.
 3. W. Chotkowski, J. Jaczewski, A. Opolski, Command numerique d'un servomecanisme à moteur pas à pas, Colloque CONUMEL 83, Toulouse (Francja), 1983.
 4. J. Jaczewski, A. Opolski, B. Rulaff, Command numerique d'acceleration-deceleration à moteur pas à pas, 3 Journées d'études sur les moteurs pas à pas, Nancy (Francja), 1984.
 5. J. Jaczewski, A. Opolski, B. Rulaff, Diminution de pertes en repos actif, 3 Journées d'études sur les moteurs pas à pas, Nancy (Francja), 1984.
 6. L. Golusiński, J. Jaczewski, Forced Commutation in Thyristors Converter. Influences of Converter Configuration on Commutating Capacitor C_k Loading, 5 Power Electronics Conference, tom IV, Budapest (Węgry), 1985.
 7. J. Jaczewski, A. Opolski, A. Haras, B. Rulaff, Positionierung einer Schiffsantenne mit Schrittmotoren, 5 Symposium Maritime Elektronik, tom Maritime Elektronik, Rostock (NRD), 1986.
 8. J. Jaczewski, A. Opolski, R. Szczęsny, Commande d'entrainement électrique pour deux moteurs pas à pas, 4 Journées d'études sur les moteurs pas à pas, Lausanne (Szwajcaria), 1986.
 9. J. Jaczewski, A. Opolski, Optimisation energetique d'un systeme d'asservissement

pour moteurs pas à pas, 4 Journées d'études sur les moteurs pas à pas, Lausanne (Szwajcaria), 1986.

12. Literatura

- [1]. J. Wesecki, „Inżynierowie z dyplomami politechniki w Tuluzie”, *Pismo PG*, nr 1, str. 39 – 41, 2017.
- [2]. L. Referowski, „Profesor Jerzy Jaczewski (1918-2000)”, *PTETiS, Biuletyn Informacyjny Oddz. Gdańskiego*, nr 13, str. 21, 2001.
- [3]. J. Figwer, „Profesor zw. dr inż. Jerzy Jaczewski (1918 - 2000)”, *Pismo PG*, nr 6, str. 4, 2001.
- [4]. P. J. Chrzan, „Jerzy Jaczewski (1918-2000)”, *Polacy zasłużeni dla elektryki*, str. 643 – 646, Elamed, Katowice, 2009.
- [5]. Wydział Elektrotechniki i Automatyki - wczoraj i dziś. Księga Jubileuszowa 1904 -2004, Wydział Elektrotechniki i Automatyki, Politechnika Gdańska, 2004.